

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 838

van **KATRIEN SCHRYVERS**

datum: 21 september 2020

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Drinkwater op school - Stand van zaken

Wie reeds op jonge leeftijd leert om gezonde keuzes te maken, heeft meer kans om dat ook op latere leeftijd te doen. Gezonde keuzes op het vlak van voeding zijn belangrijk voor een gezond gewicht, gezonde tanden en een goede concentratie. Kortom, voor een algehele goede gezondheid.

Over de aandacht op school voor gezonde gewoontes op het vlak van eten en drinken stelde ik al heel wat vragen. Er bestaan ook verschillende initiatieven rond. Zo ondertekenden de onderwijskoepels en de Federatie Voedingsindustrie (FEVIA) op 28 november 2016 een engagementsverklaring om in de scholen geen gesuikerde dranken en ongezonde tussendoortjes meer aan te bieden. De website gezondeschool.be biedt informatie en praktische tips.

Vorige legislatuur werd het streefdoel gesteld om tegen 2021 geen suiker- en vetrijke dranken of ongezonde tussendoortjes meer aan te bieden op de scholen. In het antwoord op schriftelijke vraag nr. 10 van 4 oktober 2018 aan de voormalige minister voor Welzijn lees ik dat toen 67 procent van de basisscholen nooit fruitsap aanbood (tegenover 48 procent in 2015), dat 71 procent van de secundaire scholen nooit frisdranken aanbood (tegenover 31 procent in 2015) en 87 procent nooit fruitdranken en nectars (geen eerdere cijfers).

In een evenwichtig drankenaanbod op school staat het aanbod van gratis water centraal. Er zijn dan ook heel wat scholen die voorzien in waterfonteintjes waar de leerlingen kunnen drinken of een drinkbus kunnen vullen. Dat is uiteraard een goeie zaak.

Omwille van de coronamaatregelen werden op veel scholen echter de drinkwatervoorzieningen afgesloten. Kinderen wordt dan gevraagd om een flesje water van thuis mee te nemen. Helaas is hetgeen zij kunnen meenemen in hun, al zware boekentas, vaak te beperkt. In het bijzonder als er sport gepland staat of de kinderen (zoals nu steeds vaker gebeurt) met de fiets of te voet naar school gaan.

Een andere problematiek omtrent het aangeboden drinkwater op school is de kwaliteit ervan. Het is zo dat de kwaliteit van het drinkwater in Vlaanderen doorgaans van zeer goede kwaliteit is, maar een verhoogde aandacht voor lood in het drinkwater blijft nodig. Zo kregen, zo blijkt uit het antwoord op schriftelijke vraag nr. 8 van 9 juli 2019 aan de toenmalige minister bevoegd voor Leefmilieu, in 2018 vijftien publieke gebouwen gericht op jonge kinderen een advies om het leidingwater niet meer te gebruiken voor directe

consumptie, dit omwille van te hoge loodwaarden in het water. In het antwoord op mondelinge vraag nr. 144 van 23 oktober 2019 zei de minister bevoegd voor Leefmilieu dat tot dan toe in 2019 vijf publieke gebouwen gericht op kinderen zo'n advies hadden gekregen.

De scholen in kwestie ondertekenden een verklaring op eer, gericht aan de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), dat ze de nodige maatregelen zullen nemen om een eventuele blootstelling aan lood via water te stoppen. Die verklaringen zijn opgestuurd naar de VMM. Na de watermeter zijn immers de drinkwatervoorzieningen niet meer verantwoordelijk voor de waterkwaliteit.

Om de scholen te ondersteunen bij het nemen van maatregelen, bezorgt het departement Onderwijs en Vorming de preventieadviseurs van de verschillende koepels de adviezen met betrekking tot herstelmaatregelen. De VMM zou de dossiers opvolgen.

1. In hoeverre werd de doelstelling behaald om tegen 2021 in geen enkele school meer suiker- en vetvrije dranken en snacks aan te bieden?

Graag duiding met cijfers naargelang het gaat over kleuter-, lagere of secundaire scholen en naargelang het soort aanbod.

2. Hoe kan er een oplossing worden geboden aan het veilig aanbieden van voldoende drinkwater in scholen in tijden van corona?
3. Hoeveel scholen kregen in 2019 het advies om het leidingwater niet meer te gebruiken voor directe consumptie? Zijn er scholen die dit jaar al dit advies kregen?
4. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de aanpak van de scholen die zo'n advies kregen? Op welke manier worden deze scholen vanuit Onderwijs ondersteund?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 838 van 21 september 2020

van **KATRIEN SCHRYVERS**

---

1. Om tot een evenwichtiger dranken en- tussendoortjesaanbod te komen werd in 2017 door toenmalige ministers Welzijn en Onderwijs [een engagementsverklaring](#) afgesloten met de onderwijskoepels, het GO! en de leveranciers. Het streefdoel is dat gesuikerde dranken tegen schooljaar 2020-2021 volledig uit het aanbod van de scholen is verdwenen. Een gelijkaardig streven is opgesteld voor ongezonde tussendoortjes. De resultaten van een [tussentijdse monitoring in 2018](#) lieten alvast een gunstige evolutie zien:

Basisscholen (tussentijdse monitoring in 2018):

- 98% van de basisscholen biedt nooit gesuikerde frisdrank aan (t.o.v. 96% in 2015)
- 99% van de basisscholen biedt nooit light frisdrank aan (t.o.v. 97% in 2015)
- 67% van de basisscholen biedt nooit fruitsap aan (t.o.v. 48% in 2015)
- 85% van de basisscholen biedt nooit gezoete melk- en sojadranken aan (t.o.v. 53% in 2015)
- 90% van de basisscholen biedt nooit koeken met chocolade of vulling, wafels, cake, taart en ander gebak, chocolade, snoeprepen en snoep aan (t.o.v. 90% in 2015)
- 97% van de basisscholen biedt nooit chips, zoute nootjes en andere zoute snacks aan (niet eerder apart bevraagd)

Secundaire scholen (tussentijdse monitoring in 2018):

- 71% van de secundaire scholen biedt nooit gesuikerde frisdrank aan (t.o.v. 31% in 2015)
- 52% van de secundaire scholen biedt nooit light frisdrank aan (t.o.v. 34% in 2015)
- 84% van de secundaire scholen biedt nooit sportdrank aan (t.o.v. 67% in 2015)
- 87% van de secundaire scholen biedt nooit fruitdranken en nectars aan (niet eerder apart bevraagd)
- 55% van de secundaire scholen biedt nooit koeken met chocolade of vulling, wafels, cake, taart en ander gebak, chocolade, snoeprepen en snoep aan (t.o.v. 47% in 2015)
- 82% van de secundaire scholen biedt nooit chips, zoute nootjes en andere zoute snacks aan (niet eerder apart bevraagd)
- 75% van de secundaire scholen biedt nooit koffiekoeken, croissants, donuts, worstenbroodjes, pizzabaguette aan (niet eerder apart bevraagd)

Sindsdien zijn geen nieuwe cijfers beschikbaar.

2. Vanuit het beleidsdomein Onderwijs en Vorming zijn er algemene aanbevelingen naar de scholen toe. Deze zijn opgesteld door het Vlaams Instituut Gezond Leven. De informatie vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger hier: <https://www.gezondleven.be/settings/gezonde-school/een-voedingsbeleid-op-school/materialen-secundair-onderwijs> en <https://www.gezondleven.be/files/voeding/Naar-een-gratis-wateraanbod-op-school.pdf>

In tijden van corona werden ook enkele bepalingen rond drinkwaterfonteintjes opgenomen in de draaiboeken van het departement Onderwijs en Vorming.

In de huidige versie van de veiligheidsdraaiboeken van het departement Onderwijs en Vorming wordt het gebruik van drinkwaterfonteintjes op school tijdelijk afgeraden in fase oranje en fase rood. Deze richtlijnen zijn terug te vinden op de website van Zorg en Gezondheid: <https://www.zorg-en-gezondheid.be/drinkwater>

Leidingwater is namelijk goed beschermd tegen het nieuwe coronavirus en dus veilig om te drinken. Drinkflessen kunnen dus gerust bijgevuld worden aan de kraan, mits voldoende aandacht voor basishygiëne van de tappunten.

3. In 2019 kregen twee scholen het advies om de loden leidingen te vervangen en het water in afwachting van deze vervanging niet te gebruiken voor consumptie. Vijf scholen kregen het advies dat het water niet geschikt is voor menselijke consumptie aan één of meerdere tappunten.

Het rapport Kwaliteit van het drinkwater 2019 bevat meer duiding. De publicatie is op 6 oktober en te vinden op de website van de VMM via <https://www.vmm.be/water/publicaties-water>.

Ik wil al meegeven dat de VMM aangaf dat in 2020 minder scholen bemonsterd werden als gevolg van de corona epidemie. In 2020 kreeg, tot op heden, één school het advies dat het water van een refterkraan niet te gebruiken voor menselijke consumptie omwille van loodconcentraties boven de drinkwaternorm.

4. Het is de Vlaamse milieumaatschappij (VMM) die de veiligheid van kraantjeswater bewaakt. VMM informeert daarbij scholen over het aanbieden van gezond kraantjeswater. Ze ontwikkelden onder andere een informatiebrochure in 2016. Deze vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger hier: <https://www.vmm.be/publicaties/veilig-kraantjeswater-op-school>.

Daarnaast is de afspraak dat de VMM en het Agentschap Zorg en Gezondheid ook het departement Onderwijs en Vorming op de hoogte houdt. Via het departement Onderwijs en Vorming worden de adviezen doorgestuurd naar de preventieadviseurs van de verschillende onderwijskoepels. De preventieadviseurs van de koepels zorgen, indien nodig, voor ondersteuning van de preventieadviseurs van de betrokken scholengroepen.